

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 30, f: 01 478 98 77, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV
(prvopodpisana Jelka Godec)

Ljubljana, 21. marec 2024

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
mag. Urška Klakočar Zupančič, predsednica

Na podlagi 184. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 - odl. US, 111/21 in 58/23) in 26. člena Zakona o referendumu in ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 26/07 – uradno prečiščeno besedilo, 6/18 – odl. US in 52/20) podpisane poslanke in poslanci vlagamo

PREDLOG ZA RAZPIS POSVETOVALNEGA REFERENDUMA O UREDITVI
OBVEZNEGA TESTIRANJA FUNKCIONARJEV
NA PREPOVEDANE DROGE

in ga pošiljamo v obravnavo in sprejem Državnemu zboru Republike Slovenije.

Pri obravnavi predloga v Državnem zboru Republike Slovenije in delu njegovih delovnih teles bo v imenu predlagatelja sodeloval poslanec **Jože Tanko**.

Državnemu zboru Republike Slovenije predlagamo, da:

1. Na podlagi 26. in 30. člena Zakona o referendumu in ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 26/07 – uradno prečiščeno besedilo, 6/18 – odl. US in 52/20) sprejme Odlok o razpisu posvetovalnega referenduma o ureditvi obveznega testiranja funkcionarjev na prepovedane droge;

2. Na podlagi 27. člena Zakona o referendumu in ljudski iniciativi razpiše posvetovalni referendum na celotnem območju države tako, da naj se referendumsko vprašanje glasi:

»Ali ste za to, da Državni zbor Republike Slovenije sprejme zakon, ki bo urejal obvezno testiranje funkcionarjev na prepovedane droge?«

Glasovalec glasuje tako, da na glasovnici obkroži besedo »ZA« ali besedo »PROTI«.

Obrazložitev:

I.

V skladu s 26. in 30. členom Zakona o referendumu in ljudski iniciativi (v nadaljevanju: ZRLI) lahko Državni zbor Republike Slovenije razpiše posvetovalni referendum o vprašanih iz svoje pristojnosti, ki so širšega pomena za državljane. Glede na to, da se posvetovalni referendum lahko nanaša le na vprašanja iz pristojnosti državnega zbora, predlagamo, da se volivke in volivci na referendumu izrečejo o tem, ali naj se v državnem zboru sprejme zakon, ki bo predpisoval obvezno testiranje funkcionarjev na prepovedane droge.

Leta 2015 je bil sprejet Etični kodeks funkcionarjev v Vladi Republike Slovenije in ministrstvih, ki vsebuje šest standardov. Prvi standard obravnava zakonitost in častnost, drugi standard ureja krepitev ugleda in demokratični dialog, tretji standard je namenjen krepitvi zaupanja javnosti, četrti standard postavlja funkcionarja kot zgled, ki spodbuja k spoštovanju načel kodeksa ravnanja javnih uslužbencev, peti standard opredeljuje ravnanje z javnimi sredstvi, šesti standard pa funkcionarju predpisuje postavljanje javne koristi pred zasebno.

Etični kodeks za poslanke in poslance Državnega zbora Republike Slovenije, sprejet junija 2020, v 4. členu narekuje, da poslanec ravna tako, da varuje ugled Slovenije, ugled državnega zbora in ugled poslanske funkcije ter da ravna tako, da krepi zaupanje javnosti v integriteto državnega zbora in funkcijo poslanca ter se izogiba ravnanju, s katerim bi krnil ugled doma ali v tujini. Poslanec opravlja dolžnosti in naloge, ki so mu zaupane, profesionalno, vestno in odgovorno.

»Velik del slovenske javnosti meni, da področje prepovedanih drog pri nas ni ustrezno in dovolj celovito urejeno ter opozarja na nujne reforme politike in zakonodaje na tem področju. Med ključnimi vzroki visoke stopnje umrljivosti med uporabniki drog se omenja prav odklanjanje uvedbe novih programov zmanjševanja škode ter strah pred legalno represijo, ki odvrača ljudi od iskanja ali zagotavljanja pomoči takrat, ko bi jo potrebovali. Vladna politika do drog lahko glede na svojo naravo izboljša ali poslabša zdravje in varnost uporabnikov drog,« je junija 2019 v časopisu Delo zapisal zdravnik, raziskovalec in specialist javnega zdravja primarij Dušan Nolimal.

Problematika drog je v slovenskem prostoru prisotna že vrsto let, slovensko javnost so večkrat tudi vznemirjale informacije o prisotnosti kokaina med slovenskimi politikami. O tem je pred leti pisal tudi družabni kronist Nedeljskega dnevnika Aleksander Lucu, velja pa spomniti tudi na oddajo Tednik na TV Slovenija pred leti, v kateri je omenjeni družabni kronist med drugim dejal, da je »vse prepleteno z gejevsko-kokainsko prepredenostjo.«

Spomnimo. Slovensko javnost je pred časom razburila t. i. afera Smodej, kjer se je odprla pandorina skrinjica povezav domnevnih spolnih zlorab in drog. Po poročanju več medijev naj bi bili v afero poleg znanih kulturnikov, bogato financiranih z državnim denarjem, vpleteni tudi vidni politiki leve politične sfere oziroma člani aktualne vlade.

Vprašanje glede prisotnosti prepovedanih drog med politikami tako ostaja že vrsto let neodgovorjeno. Pričakovano ravnanje poslancev državnega zbora, predsednika republike, predsednika vlade, ministrov in državnih sekretarjev je, da svoje naloge opravljajo odgovorno, vestno, nepristransko in kakovostno. Odgovorna politika je tudi transparentna politika, ki pri svojem delovanju vseskozi zasleduje načelo preglednosti delovanja funkcionarjev. Glede na to se zato še toliko bolj kot povsem upravičeno zastavlja vprašanje, ali je vendarle prišel čas, da zakonodajna veja oblasti v okviru svojih pristojnosti uredi to področje. Nenazadnje gre za odgovornost do državljanov, ki so vsekakor upravičeni do informacij, ali posamezni funkcionar svoje delo res opravlja tako, kot se od njega pričakuje.

II.

Z nastopom opravljanja funkcije poslanca državnega zbora, predsednika republike, predsednika vlade, ministra in državnega sekretarja posameznik postane izpostavljen zanimanju javnosti, kar ima za posledico tudi oženje kroga njegove zasebnosti. Tudi Ustavno sodišče Republike Slovenije je že poudarilo, da mora posameznik z vstopom v prostor družbenega dogajanja prevzeti nase tudi tveganje, da bo njegovo ravnanje predmet diskusije in presoje v okviru opisa njegove vloge v dogajanju, pri katerem je prihajal in prihaja v stik s številnimi ljudmi (odločba Ustavnega sodišča RS št. U-I-172/94 z dne 9.11.1994 - Uradni list RS, št. 73/94 in OdlUS III, 123). Ustavno sodišče Republike Slovenije je o pojmu zasebnosti zavzelo stališče tudi v odločbi Up-50/99 z dne 14.12.2000 - Uradni list RS, št. 1/2001 in OdlUS IX, s katero je odločilo o koliziji med varstvom zasebnosti in osebnostnih pravic na eni strani ter svobodo izražanja in svobodo umetniškega dela na drugi strani. Ustavno sodišče Republike Slovenije je razveljavilo sodbe sodišč, ki so odločili v pravnem postopku in s katerimi je bila dana prednost varstvu zasebnosti (pri čemer je v enem delu odločilo samo, v drugem delu pa je sodbe razveljavilo in vrnilo zadevo v ponovno odločanje). V navedeni odločbi je ustavno sodišče o pojmu zasebnosti navedlo: »Zasebnost sodobna pravna teorija opredeljuje kot področje posameznika, v katerega ne sme nihče posegati brez posebnega zakonskega pooblastila. Pravica do zasebnosti posamezniku vzpostavlja krog intimnega lastnega delovanja, kjer sme z garancijo države sam odločati o tem, katere posege vanj bo dopustil. Toda pravica do zasebnosti ni absolutna pravica, temveč je omejena z varstvom pravic in koristi drugih ter z vedenjem posameznika v javnosti. Človek se namreč kot družbeno bitje, ki nenehno prihaja v stik z drugimi ljudmi, ne more povsem izogniti temu, da se iz raznih vzrokov in nagibov tudi drugi zanimajo zanj in za njegovo zasebno življenje.«

Na splošno velja, da »čim manj intimno je področje zasebnega življenja posameznika, tem manjšo pravno zaščito uživa, kadar pride v kolizijo z interesi in pravicami drugih posameznikov.« Pri presoji dopustnosti posega v posameznikovo pravico do zasebnosti je treba upoštevati tudi značilnosti subjekta, v katerega pravico se posega. Ob tem pravna teorija navaja, da je »brez privolitve prizadetega mogoče pisati o zasebnem življenju iz sodobnega življenja, ki zanimajo javnost (t. i. relativne osebe iz javnega življenja) in osebe, ki javnost zanima samo v zvezi z nekim konkretnim dogodkom (t. i. relativne osebe iz javnega življenja), ne pa tudi o drugih osebah.«

III.

Referendum predstavlja najvišjo obliko izražanja demokracije. V Republiki Sloveniji ima oblast ljudstvo (3. člen Ustave Republike Slovenije), ki jo med drugim izvršuje tudi preko referenduma, ki je ena izmed oblik neposrednega sodelovanja pri upravljanju javnih zadev po 44. členu Ustave Republike Slovenije. Ljudstvo lahko svojo oblast oziroma sodelovanje pri upravljanju javnih zadev izvršuje neposredno, denimo preko referenduma, ali po izvoljenih predstavnikih.

Vprašanje, ki je vezano na projekt državnega pomena, mora biti po našem mnenju predmet posvetovalnega referenduma, saj je to z vidika demokratične ureditve Republike Slovenije edini način, da se zadosti 44. členu Ustave Republike Slovenije o vprašanju tako širokega pomena, da ljudstvo na referendumu neposredno izrazi svojo voljo.

Pričakovano ravnanje poslancev državnega zbora, predsednika republike, predsednika vlade, ministrov in državnih sekretarjev je, da svoje naloge opravljajo odgovorno, vestno, nepristransko in kakovostno. Odgovorna politika je tudi transparentna politika, ki pri svojem delovanju vseskozi zasleduje načelo preglednosti delovanja funkcionarjev. Nenazadnje gre za odgovornost do državljanov, ki so vsekakor upravičeni do informacij, ali posamezni funkcionar svoje delo res opravlja tako, kot se od njega pričakuje.

Glede na vse navedeno je odločanje o tej tematiki na posvetovalnem referendumu utemeljeno.

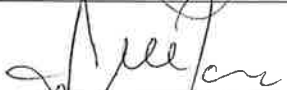
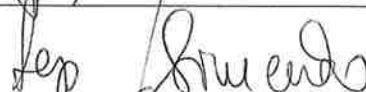
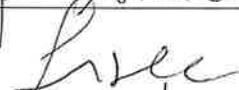

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV

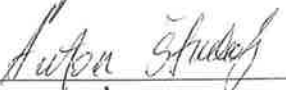
Priloga:

- Podpisi poslank in poslancev
 - o Jelka Godec
 - o Anja Bah Žibert
 - o Franc Breznik
 - o Zvonko Černač
 - o mag. Karmen Furman

- Rado Gladek
- mag. Branko Grims
- Alenka Helbl
- Andrej Hoivik
- Janez (Ivan) Janša
- Jožef Jelen
- Alenka Jeraj
- Franci Kepa
- Andrej Kosi
- Danijel Krivec
- Jožef Lenart
- Suzana Lep Šimenko
- Tomaž Lisec
- Žan Mahnič
- Zoran Mojškerc
- Bojan Podkrajšek
- Franc Rosec
- Anton Šturbej
- Jože Tanko

PODPISI POSLANK IN POSLANCEV SDS

IME IN PRIIMEK	PODPIS
JELKA GODEC	
ANJA BAH ŽIBERT	
FRANC BREZNIK	
ZVONKO ČERNAČ	
mag. KARMEN FURMAN	
RADO GLADEK	
mag. BRANKO GRIMS	
ALENKA HELBL	
ANDREJ HOIVIK	
JANEZ JANŠA	
JOŽEF JELEN	
ALENKA JERAJ	
FRANCI KEPA	
ANDREJ KOSI	
DANIJEL KRIVEC	
JOŽEF LENART	
SUZANA LEP ŠIMENKO	
TOMAŽ LISEC	
ŽAN MAHNIČ	

ZORAN MOJŠKERC	
BOJAN PODKRAJŠEK	
FRANC ROSEC	
ANTON ŠTURBEJ	
JOŽE TANKO	